

Genre: Poesi
Titel: Ombord på obebodda vatten
Författare och grafisk formgivning: Metha Skog
Förlag: Ellips
Sidantal: 53

Vid första anblicken frestas man tro att titeln på diktsamlingen är "Obebodda vatten". Sedan vänder man på boken och hittar två ord till och tillsammans bildar de "Ombord på obebodda vatten".

Det är Metha Skogs tionde diktsamling och i fokus är språket, nutid, dåtid och vattnet som förenar:

"Förtöja sitt språk vid kusten / Memorera grynnor åt rädslan att hantera / ombord på obebodda vatten / Dölja tillbakalängtan med att dyka världsvant".

Som i hennes tidigare böcker sticker layouten ut. Metha Skog är konstutbildad och skulptör och jag tänker att det ger ytterligare en dimension till hennes skrivande. I och med att hon också står för det grafiska bär boken hennes signum från början till slut.

Baksidestexten hittas på framsidans infällda flik och är skriven vertikalt så att man är tvungen att vända på boken för att kunna läsa den. Vidare är sidnumreringen i hörnen diagonal, precis som i den förra diktsamlingen "Avståndet från näbb till borterst hörbara läte". Om den skrev jag att den var en "sinnenas bok" (ÖT 8.5.2021) och det gäller även "Ombord på obebodda vatten".

Metha Skog utnyttjar papperet hon fäster orden på till fullo. Form och innehåll harmonierar. Dikterna kompletteras med layoutmässiga finesser som manar en vidare i läsningen. En sådan är det sparsamma användandet av skiljetecken; några kommatecken, en punkt och ett frågetecken räcker till alla dikterna.

Poeten konstruerar, sammanfogar eller splittrar ord och skapar nya sammanhang. Ett så till synes enkelt grepp som att infoga ett mellanslag ger en helt ny innebörd åt en mening: "Mammor kan veta bäst i minst fem ton år".

Tidens gång komprimeras till 16 suveräna rader och visar hur vi gått från det konkreta – det som gick att ta se, ta på och vårda – till dagens cybertillvaro med anonymitet och historielöshet:

"Sedlar som höggs ur våra skogar / trycktes med porträtt ur landets historia / Växlades mot andras bilder att ha med på resor // Grindpojkar av stål står nu vid spärrar / Tar inte kontanter"

Digitaliseringen har lett till inlärd omsorg i form av ytliga fraser:

"Jag tog mina egna fingeravtryck / och sträckte fram en vänlig fråga med mitt ansikte / Lämnar halvt ifyllt blankett till Haenbradag Dumed"

Hur mycket sorg och tomhet ryms inte i dessa rader?

Diktjagets egna minnen sammanflätas med våra gemensamma och gör läsaren delaktig:

”På biblisk tid fanns inte skyskrapor att flyga in i /.../ Ur det stora äpplet togs en bit av förra seklet / Årtionden rasade ner inför frihetsgudinnans eviga tanke / Korta och långa ögonblick blandades ihop till otid”.

Versen slutar med diktjagets eget minne av ett besök i ett av tornen långt innan katastrofen och i vår gemensamma minnesbank är den 11 september för alltid inristat.

Som kontrast till dikterna om världshändelser som vi exakt kan placera i tid märks livets gång även i vardagen:

”På gamla tröjan syns hur ärmarna slitits mest / Lappats med garn krympande i otakt / Som handanteckningar att tyda och tolka om”.

Tid och hav står aldrig stilla, de är alltid i rörelse. Språk likaså. Det förändras, utvecklas och är något att glädjas åt och förundras över:

”Hur långa ska rop vara för att inte förfalla / innan verb att skynda med blir klara”.

Yvonne Granqvist